

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-427/08-01

Název školy: Jedličkův ústav a Základní škola a Střední škola
Adresa: V Pevnosti 4, 128 41 Praha 2
Identifikátor: 600 027 341
IČ: 70 873 160
Místo inspekce: Sevřená 1707/12, 140 00 Praha 4
Termín inspekce: 12. a 13. května 2008

Předmět inspekční činnosti:

1. Hodnocení souladu Školního vzdělávacího programu Mateřské školy speciální Sevřená 1707, Praha 4 s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, dle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon)
2. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Mateřskou školou speciální Sevřená 1707, Praha 4, dle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Příspěvková organizace Jedličkův ústav a Základní škola a Střední škola (JÚŠ), se sídlem V Pevnosti 4, 128 41 Praha 2, jejímž zřizovatelem je Hlavní město Praha, přijala rozhodnutím zřizovatele s účinností od 1. 7. 2007 pod správu Mateřskou školu speciální, Sevřená 1707, Praha 4. Do té doby byla samostatným právním subjektem.

V nově vytvořené součásti JÚŠ je vykonávána činnost mateřské školy a školní jídelny-výdejny. Nejvyšší povolený počet je 30 dětí, k 30. 9. 2007 vykazala 22 dětí. K termínu inspekce bylo ve dvou převážně věkově stejnorodých třídách zapsáno 24 dětí. Jednu ze tříd navštěvují většinou děti posledním rokem před předpokládaným zahájením školní docházky. Celkem 6 dětí má odloženou povinnou školní docházku o jeden rok. V účelově postavených dřevěných budovách pavilónového typu (využívány dvě, třetí vyžaduje nutnou rekonstrukci) je poskytována péče dětem se speciálními vzdělávacími potřebami (vývojové vady řeči, zejména opožděný vývoj) v úzké vazbě s podporou všestranného tělesného rozvoje.

Předškolní vzdělávání škola realizuje prostřednictvím školního vzdělávacího programu (ŠVP) s názvem *Svět mi bude jednou vděčný, že jsem prostě jedinečný*.

II. Ekonomické údaje

Hodnocení finančních podmínek mateřské školy bylo zaměřeno na vývoj celkových finančních výdajů v časovém horizontu tří let, a to od roku 2005 do roku 2007. V roce 2005, v roce 2006 a v 1. pololetí roku 2007 byla mateřská škola samostatně hospodařícím subjektem. V pololetí roku 2007 však došlo opatřením zřizovatele ke sloučení subjektů a mateřská škola se stala součástí Jedličkova ústavu. Finanční prostředky přidělené mateřské škole ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání měly v letech 2005 a 2006 mírně klesající tendenci. Jejich podíl z celkových nákladů mateřské školy činil cca 74 % a 70 %. V důsledku sloučení během roku 2007 byla ve 2. pololetí roku 2007 tato součást Jedličkova ústavu financována z prostředků zřizovatele a samostatné účetnictví již nevykazovala. Největší objem finančních prostředků státního rozpočtu činily osobní náklady, tj. platy zaměstnanců a související zákonné odvody sociálního a zdravotního pojištění, přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a zákonné úrazové pojištění. Ostatní neinvestiční výdaje mateřská škola použila zejména na nákup knih a učebních pomůcek, programové vybavení a školení a vzdělávání pedagogických zaměstnanců. Od letošního roku je opět zřizovatelem uplatňován normativní rozpis financování školy z prostředků státního rozpočtu v návaznosti na vykazovaný počet dětí. Použití finančních prostředků státního rozpočtu bylo ve sledovaném období v souladu s úkoly, cíli a programy školy.

III. Hodnocení školy

K podstatné změně od poslední inspekce došlo v oblasti personálního obsazení školy. Ředitel organizace sdružující jednotlivé součásti JÚŠ (školy, školská zařízení) pověřil řízením úseku mateřské školy svou zástupkyni (v interních dokumentech uváděn termín ředitelka). Včetně ní tvoří kolektiv čtyři učitelky s odborným pedagogickým vzděláním. Dvě mají vysokoškolské vzdělání speciálně pedagogického směru, třetí v současné době dálkovou formou absolvuje magisterské studium. Jedna pedagožka zde již v době předchozí samostatné právní subjektivity školy pracovala.

Ředitelka uplatňuje demokratický styl vedení, charakterizovaný týmovou spoluprací, rozdělením dílčích kompetencí. Pro činnost školy vydala *Roční plán 2007-2008*, který obsahuje soubor vnitřních dokumentů, zahrnující úkoly v oblasti řízení, rozpis vzdělávací činnosti učitelek, pracovní náplně učitelek a provozních zaměstnanců, další vzdělávání pedagogických pracovníků odpovídající potřebám školy (přednášky, semináře, kurzy speciálně pedagogického zaměření), hospitační plán pro školní rok. Základní podmínky *bezpečnosti dětí a ochrany zdraví* jsou stanoveny ve školním řádu a organizačním řádu, které jsou rovněž obsaženy v tomto souboru předpisů.

Součástí je i zpracovaný ŠVP. Má platnost na stávající školní rok, který je prvním rokem tohoto pedagogického kolektivu i jeho vedení. Jedná se o materiál, který obsahuje základní cíle i vzdělávací nabídku dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV), některé informace zatím chybí, nebo nejsou zpracovány v potřebném rozsahu. Evaluační systém dosud není popsán, v reálu je však částečně uskutečňován. Cíle začleněné do třídních vzdělávacích programů vycházejí ze ŠVP a jsou přizpůsobeny dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, respektive prostředky k naplňování cílů jsou k možnostem i potřebám dětí adekvátní. Týdenní plánování je rozčleněno dle *Teorie rozmanitých inteligencí H. Gardnera*.

Informační systém je zavedený a funkční. Vnitřní je zabezpečen zejména osobním jednáním ředitelky a je podpořen i skutečností, že v malém kolektivu je personálně více

zaangažovaná do vlastní práce s dětmi. Ředitelka také přenáší potřebné informace z pravidelné účasti v Kolegiu vedení JÚŠ. Vnější je kromě běžných forem zajišťován prostřednictvím kvalitně vedených webových stránek.

V přijímacím řízení ředitelka postupovala v souladu s právním předpisem. Děti jsou přijímány v průběhu celého školního roku.

Spolupráci s rodiči je příkládána značná důležitost vzhledem ke snaze o vytvoření co možná největší shody v jednotném působení v péči o nápravu vady řeči. Třídní schůzky či individuální návštěvy, možnost účastnit se některých akcí školy jsou vhodně využívanými způsoby. Mateřská škola dále spolupracuje s psychologkou a speciální pedagožkou, obě jsou ze speciálního pedagogického centra při JÚŠ. Pravidelně docházejí a provádějí vyšetření, participují při vytváření IVP. V prostorách JÚŠ je realizována i další sportovní činnost (cvičení v tělocvičně, výuka plavání – zdarma v moderním bazénu s výřivkou). Mateřská škola spolupracuje také se ZUŠ při pořádání koncertů.

Podmínky vzdělávání nejsou z hlediska potřeb dětí se speciálně vzdělávacími potřebami zcela ideální. Provoz školy je situován do dvou pavilonů, jejichž technický stav bude v blízké budoucnosti vyžadovat celkovou rekonstrukci (např. při déle trvajícím dešti zatéká), třetí pavilon v provozu není. Z toho důvodu např. prozatím situovaná tělocvična v jednom z využívaných pavilonů při souběžném provozu s přilehlou malou logopedickou pracovnou vytváří rušivé prostředí. Výhodou má škola v prostorné přiléhající zahradě, celoročně využívané, která rovněž bude vyžadovat obnovu herních prvků. Pro hry a činnosti je v každém pavilonu určena jedna třída spojená s hernou a vlastním sociálním zařízením, v dalších prostorách je umístěna tělocvična, využívaná víceúčelově (organizování společných aktivit, odpočinek dětí), jídelna pro všechny děti a výdejna jídla. Prostory jsou vhodně uspořádány a vybaveny vzhledem k realizaci činností (velikost nábytku odpovídá vzrůstu dětí, hraček, dětských knih a didaktických pomůcek je ve třídách přiměřeně a jsou dle finančních možností postupně obnovovány). Všechny prostory jsou účelně využívány, nevýhodou je přecházení z jednoho pavilonu do druhého. Zvolená organizace činností v průběhu dne, kdy děti mění prostředí tříd, pracují ve skupinách i frontálně střídavě se všemi učitelkami zvyšuje jejich zájem a upevňuje samostatnost. Organizování činností je plánováno s ohledem na osobní schopnosti učitelek k zajišťovaným aktivitám. S rozvíjením komunikativních dovedností škola dbá na dostatečné pohybové vyžití dětí a rozvíjení jejich pohybových i manipulačních dovedností. ŠVP svým zaměřením podporuje zdravý životní styl - zajištěný pitný režim po celý den, podávaná pestrá strava a vyvážený poměr mezi činnostmi spontánními a řízenými.

Průběh vzdělávání byl sledován během inspekce formou hospitací. Byly uskutečněny v obou třídách. Kromě plánovaných vzdělávacích činností byla hospitována individuální logopedická péče, vedená klinickou logopedkou a kroužek hraní na zobcovou flétnu. Zjištění jsou příznivá. Učitelky na základě ŠVP naplňují záměry předškolního vzdělávání všech vzdělávacích oblastí RVP PV. Děti se adaptují na kolektiv, jako jejich první *společnost* mimo rodinu. Většinou si již osvojily daná pravidla soužití a s pomocí učitelek se je snaží dodržovat. Citlivý přístup většiny učitelek se silnými motivačními technikami umožňuje dětem tolerovat chování a potřeby druhých (různý charakter spec. potřeb i projevů) a snažit se vzájemně si pomáhat. V denním režimu mají prakticky neomezenou možnost verbálního projevu, až na výjimky jim učitelky poskytují dostatečný prostor pro emoční sdělování zážitků z rodiny, ze sledování televize či výletů. Některé učitelky tuto zpětnou vazbu dovedou využít k motivaci činností, ať již spontánních či řízených. Nenásilně jsou děti uváděny do světa kultury a umění (praktické činnosti pracovní, výtvarné, hudební, pravidelné návštěvy divadel, výlety). Prioritou je individuální přístup,

citlivé řešení konfliktů, vedoucí k jejich postupnému odstraňování a snaha dát dětem pocit úspěchu. Většina učitelek tento postup preferuje a je ho schopna. Důsledně jsou děti seznamovány *s přírodou a vedeny k soužití s okolím*. Přínosné pro děti je i pravidelné zařazování spontánních a řízených *pohybových aktivit*. I přesto, že ne všechny ze sledovaných pohybových aktivit dosahovaly potřebného fyziologického účinku, přináší dětem uspokojení a radost z pohybu. Zvláště cvičení na zahradě svůj účel splnilo. Vhodná motivace, různorodé pomůcky a nároky přiměřené schopnostem dětí přispěly k jejich uspokojení a opravdovému prožitku. Cvičení v tělocvičně oproti tomu působilo staticky a nepřineslo žádoucí fyziologický účinek.

Atmosféra ve třídách odpovídala přístupu jednotlivých učitelek a jejich schopnosti partnerského přístupu. Obecně se potvrdilo, že tato schopnost podporovala samostatnost dětí, bezprostřední komunikaci a spontánní reakce jak při volných hrách, tak i při řízených činnostech. Děti se většinou ochotně zapojovaly do nabízených aktivit, při tvořivých hrách živě komunikovaly, měly radost z vlastních úspěchů, nadšeně reagovaly na pochvalu učitelky. Dokázaly ocenit i práci kamarádů a snažily se vzájemně si pomáhat radou. Spolu s učitelkou hledaly řešení při sporech, dokázaly si v dané chvíli uvědomit nesprávné chování k druhým dětem. *Ve vzájemných vztazích mezi dětmi* tak bylo možno vnímat respektování vytvořených pravidel. Děti se při tvořivé pracovní činnosti střídaly ve hře na flétnu v jiné místnosti (viz text níže), po návratu pokračovaly se stejným soustředěním. Učitelka vhodnou motivací podporovala jejich vůli dokončit zadaný úkol.

Péče o *dětskou psychiku* je zajišťována jednak prostřednictvím dostatečně flexibilního denního režimu (uplatňované formy a metody práce ve většině případů umožňovaly dětem účastnit se činností dle vlastního rozhodnutí s osobní časovou potřebou i emočním nasazením), jednak rozvíjením řečových schopností při odborně vedené individuální logopedické péči. Zajišťuje ji zkušená klinická logopedka z JÚŠ. Shlédnutá práce s dítětem zahrnovala citlivé navázání kontaktu motivačním rozhovorem, upřesnění stavu předchozího nácviku při poslední lekci z průběžně vedené logopedické karty, využití řady materiálů (kartičky, obrázky, pracovní list, logopedické zrcadlo, nahrávky s písničkami). Rozvíjeno bylo i smyslové vnímání. Činnost logopedky se vyznačovala příkladnou úrovní i po stránce pedagogického přístupu. Snahou je, aby při nápravné péči participovali rodiče (konzultace o postupech a instrukce k zajištění jednotnosti nácviku). K rozvoji a kultivaci pozitivních citů, estetického vnímání spolu s terapeutickým významem pro nápravu řečové vady dochází i pravidelnou hrou na zobcovou flétnu, která je realizovaná pro všechny děti postupně ve skupině po třech dětech. Ve sledované hodině učitelka zařadila přípravné cviky na rozcvičení příslušných obličejových svalů a různé obměny dechových cvičení, poté samotný nácvik hry dlouhých a krátkých tónů.

Nejvýraznějších výsledků vzdělávání dosahuje škola z hlediska klíčových kompetencí v komunikaci, v rozvíjení pohybových dovedností, úspěšně jsou děti vedeny k získávání poznatků o přírodě, postupně dle změn v roce poznávají přírodní zákony, učí se o přírodu pečovat a v souvislosti se změnami poznávají i obyčeje, kterými lidé přírodu oslavovali a oslavují (zimní a jarní slunovrat).

Závěrečné hodnocení:

Ředitelka školy preferuje při naplňování vzdělávacích cílů demokratické principy řízení i otevřené jednání mezi všemi zaměstnanci, což přispívá k příznivé atmosféře. Organizace činnosti a provozu školy i informační systém jsou funkční. Systém kontroly je účinný.

Pro předškolní vzdělávání dětí má mateřská škola téměř ideální personální podmínky. Jsou dány jednak odborností a zkušenostmi učitelek, jednak účinným propojením spolupráce se Speciálně pedagogickým centrem při JÚŠ. Materiální podmínky podporují velmi dobrou péči o děti.

Vzdělávání je realizováno v souladu se specifiky předškolního vzdělávání, podporuje rozvoj osobnosti dětí a jejich klíčových kompetencí. Účinně je realizována speciálně pedagogická péče dětem s řečovými vadami.

Mateřská škola zajišťuje vzdělávání na standardní úrovni, v některých aspektech (styl řízení respektující rozličné schopnosti učitelek, individuální logopedická péče, úzká spolupráce s rodiči realizovaná i formou možnosti sledovat výchovně vzdělávací práci) dosahuje nadstandardního stavu.

Hodnotící stupnice

Podprůměrný stav	Průměrný, funkční, (standardní) stav	Nadprůměrný (nadstandardní) stav
Zjištěn výskyt kritických nebo nepřipustných rizik	Zjištěný stav vyhovuje standardu, škola je funkční, rizika jsou přípustná nebo okrajová	Zjištěný stav bez rizik, vyskytují se některé oblasti, které lze hodnotit jako příklady dobré praxe

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Rozhodnutí Zastupitelstva hlavního města Prahy čj. 7/69 ze dne 31.5. 2007 k návrhu na sloučení příspěvkové organizace Jedličkův ústav a Základní škola a Střední škola s příspěvkovou organizací Mateřská škola speciální, Praha 4, Sevršená 1707 s účinností od 1.7. 2007, ze dne 5.6. 2007
2. Rozhodnutí MHMP ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. S-MHMP 247 970/2007 s účinností od 1.7. 2007, ze dne 28.6. 2007
3. Výpis změnového řízení – právnická osoba čj. S-MHMP 247970/2007
4. Výkaz o Ředitelství škol R13-01 k 30.9. 2007
5. Výkaz o Mateřské škole S1-01 k 30.9. 2007
6. Výroční zpráva Mateřské školy speciální ze školního roku 2006/2007
7. Školní vzdělávací program na školní rok 2007/2008, tematické plány tříd
8. Školní řád platný k termínu inspekce
9. Organizační řád školy s platností od 29.11. 2006
10. Třídní knihy na školní rok 2007/2008

11. Zápisy z pedagogických porad ve školním roce 2007/2008
12. Zápisy z hospitací ředitelky ve školním roce 2007/2008
13. Zápisy z jednání s rodiči ve školním roce 2007/2008
14. Osvědčení o základní znalosti jazyka čj. 12/2007 vydané Jazykovou školou s právem státní závěrečné zkoušky
15. Kniha úrazů platná k termínu inspekce
16. Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za rok 2005, 2006 a za 1. – 2. čtvrtletí 2007 a za 3. - 4. čtvrtletí roku 2007
17. Finanční vypořádání dotací MŠMT v roce 2005 a 2006
18. Vyúčtování finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2005 a 2006
19. Rozborová kniha nákladů za období 12/2005, 12/2006 a za 1. pololetí 2007
20. Výstup z účetnictví JÚ za středisko č. 17 v roce 2007
21. Rozbor nákladů JÚ za středisko č. 17 v roce 2007
22. Protokol o předání MŠ ze dne 13. 7. 2007 – sloučení s Jedličkovým ústavem
23. Účetní závěrka za 1. pololetí roku 2007
24. Rozpočtové opatření pro rok 2007 č. j. ROZ 3-490/2007 ze dne 3. 10. 2007

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jiří Wagner	Jiří Wagner, v.r.
Bc. Šárka Snížková	Š. Snížková, v.r.
Mgr. Libuše Tláskalová	L. Tláskalová, v.r.
Mgr. Stanislava Vandová	S. Vandová, v.r.

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy/školského zařízení stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Praha 3. června 2008

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PhDr. Jan Pičman

Jan Pičman, v.r.